
Atmabodha Upanishad

ఆత్మబోధోపనిషత్

Document Information



Text title : Atmabodha Upanishad

File name : aatmabodha_upan.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 42/108; RigVeda, Samanya Upanishad

Latest update : September 25, 1999

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 13, 2022

sanskritdocuments.org

ఆత్మబోధోపనిషత్



॥ ఆత్మబోధోపనిషత్ అథవా ఆత్మప్రబోధోపనిషత్ 42

శ్రీమన్నారాయణాకారమష్టాక్షరమహాశయమ్ ।

స్వమాత్రానుభవాత్సిద్ధమాత్మబోధం హరిం భజే ॥

ఓం వాజ్మే మనసీతి శాన్తిః ॥

ఓం ప్రత్యగానందం బ్రహ్మపురుషం ప్రణవస్వరూపం అకార ఉకార
మకార ఇతి త్ర్యక్షరం ప్రణవం తదేతదోమితి । యముక్త్యా ముచ్యతే
యోగీ జన్మసంసారబన్ధనాత్ । ఓం నమో నారాయణాయ
శక్ష్మచక్రగదాధరాయ తస్మాత్ ఓం నమో నారాయణాయేతి
మన్తోపాసకో వైకుణ్ఠభవనం గమిష్యతి । అథ యదిదం
బ్రహ్మపురం పుణ్డరీకం తస్మాత్తడితాభమాత్రం
దీపవత్ప్రకాశమ్ ॥

బ్రహ్మణో దేవకీపుత్రో బ్రహ్మణ్యో మధుసూదనః ।

బ్రహ్మణ్యః పుణ్డరీకాక్షో బ్రహ్మణ్యో విష్ణురచ్యుతః ॥

సర్వభూతస్థమేకం నారాయణం కారణపురుషమకారణం పరం
బ్రహ్మమ్ । శోకమోహవినిర్ముక్తో విష్ణుం ధ్యాయన్న సీదతి ।
ద్వైతాద్వైతమభయం భవతి । మృత్యోః స మృత్యుమాప్నోతి య ఇహ
నానేవ పశ్యతి । హృత్పద్మమధ్యే సర్వం యత్తత్ప్రజ్ఞానే
ప్రతిష్ఠితమ్ । ప్రజ్ఞానేత్రో లోకః ప్రజ్ఞా ప్రతిష్ఠా
ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ । స ఏతేన
ప్రజ్ఞేనాత్మనాస్మాల్లోకాదుత్క్రమ్యాముష్మిన్స్వర్గే లోకే
సర్వాన్మామానాప్త్వాఽమృతః సమభవదమృతః సమభవత్ ।
యత్ర జ్యోతిరజస్రం యస్మిన్లోకేఽభ్యర్హితమ్ । తస్మిన్మాం దేహి
స్వమానమృతే లోకే అక్షతే అచ్యుతే లోకే అక్షతే అమృతత్వం చ
గచ్ఛతోఽం నమః ॥ ౧ ॥

ప్రగలితనిజమాయోఽహం నిస్తులదృశిరూపవస్తుమాత్రోఽహమ్ ।
 అస్మి తాహన్తోఽహం ప్రగలితజగదీశజీవభేదోఽహమ్ ॥ ౧ ॥
 ప్రత్యగభిన్నపరోఽహం విధ్వస్తాశేషవిధినిషేధోఽహమ్ ।
 సముదస్తాశ్రమితోఽహం ప్రవితతసుఖపూర్ణసంవిదీవాహమ్ ॥ ౨ ॥
 సాక్ష్యహమనపేక్షోఽహం నిజమహిమ్ని సంస్థితోఽహమచలోఽహమ్ ।
 అజరోఽహమవ్యయోఽహం పక్షవిపక్షాదిభేదవిధురోఽహమ్ ॥ ౩ ॥
 అవబోధైకరసోఽహం మోక్షాననైకసిన్ధురేవాహమ్ ।
 సూక్ష్మోఽహమక్షరోఽహం విగలితగుణజాలకేవలాత్మాఽహమ్ ॥ ౪ ॥
 నిస్త్రైగుణ్యపదోఽహం కుక్షిస్థానేకలోకకలనోఽహమ్ ।
 కూటస్థచేతనోఽహం నిష్క్రియధామాహమప్రతర్క్యోఽహమ్ ॥ ౫ ॥
 ఏకోఽహమవికలోఽహం నిర్మలనిర్వాణమూర్తిరేవాహమ్ ।
 నిరవయోఽహమజోఽహం కేవలసన్మాత్రసారభూతోఽహమ్ ॥ ౬ ॥
 నిరవధినిజబోధోఽహం శుభతరభావోఽహమప్రభేద్యోఽహమ్ ।
 విభురహమనవద్యోఽహం నిరవధినిఃసీమతత్త్వమాత్రోఽహమ్ ॥ ౭ ॥
 వేద్యోఽహమగమాస్తైరారాధ్యోఽహం సకలభువనహృద్యోఽహమ్ ।
 పరమానందఘనోఽహమ్ పరమాననైకభూమరూపోఽహమ్ ॥ ౮ ॥
 శుద్ధోఽహమద్వయోఽహం సన్తతభావోఽహమాదిశూన్యోఽహమ్ ।
 శమితాన్తత్రితయోఽహం బద్ధో ముక్తోఽహమద్భుతాత్మాహమ్ ॥ ౯ ॥
 శుద్ధోఽహమాన్తరోఽహం శాశ్వతవిజ్ఞానసమరసాత్మాహమ్ ।
 శోధితపరతత్త్వోఽహం బోధాననైకమూర్తిరేవాహమ్ ॥ ౧౦ ॥
 వివేకయుక్తిబుద్ధ్యాహం జానామ్యాత్మానమద్వయమ్ ।
 తథాపి బన్ధమోక్షాదివ్యవహారః ప్రతీయతే ॥ ౧౧ ॥
 నివృత్తోఽపి ప్రపణ్నోఽపి మే సత్యవద్భాతి సర్వదా ।
 సర్పాదౌ రజ్జుసత్తేవ బ్రహ్మసత్తేవ కేవలమ్ ।
 ప్రపణ్నాధారరూపేణ వర్తతేఽతో జగన్న హి ॥ ౧౨ ॥
 యథేక్షురససంవ్యాప్తా శర్కరా వర్తతే తథా ।
 అద్వయబ్రహ్మరూపేణ వ్యాప్తోఽహం వై జగత్త్రయమ్ ॥ ౧౩ ॥

బ్రహ్మదికీటపర్యంతాః ప్రాణీనో మయి కల్పితాః ।
 బుద్ధుదాదివికారాస్తస్తరజః సాగరే యథా ॥ ౧౪ ॥
 తరజస్థం ద్రవం సిన్ధుర్న వాఞ్చుతి యథా తథా ।
 విషయానన్దవాఞ్చా మే మా భూదానన్దరూపతః ॥ ౧౫ ॥
 దారిద్ర్యాశా యథా నాస్తి సమృన్నస్య తథా మమ ।
 బ్రహ్మానన్దే నిమగ్నస్య విషయాశా న తద్భవేత్ ॥ ౧౬ ॥
 విషం దృష్ట్వాఽమృతం దృష్ట్వా విషం త్యజతి బుద్ధిమాన్ ।
 ఆత్మానమపి దృష్ట్వాహమనాత్మానం త్యజామ్యహమ్ ॥ ౧౭ ॥
 ఘటావభాసకో భానుర్బటనాశే న నశ్యతి ।
 దేహావభాసకః సాక్షీ దేహనాశే న నశ్యతి ॥ ౧౮ ॥
 న మే బన్ధో న మే ముక్తిర్న మే శాస్త్రం న మే గురుః ।
 మాయామాత్రవికాసత్వాన్మాయాతీతోఽహమద్వయః ॥ ౧౯ ॥
 ప్రాణాశ్చలన్తు తద్ధర్మైః కామైర్వా హన్యతాం మనః ।
 ఆనన్దబుద్ధిపూర్ణస్య మమ దుఃఖం కథం భవేత్ ॥ ౨౦ ॥
 ఆత్మానమజ్ఞసా వేద్మి క్వాప్యజ్ఞానం పలాయితమ్ ।
 కర్తృత్వమద్య మే నష్టం కర్తవ్యం వాపి న క్వచిత్ ॥ ౨౧ ॥
 బ్రాహ్మణ్యం కులగోత్రే చ నామసాన్దర్యజాతయః ।
 స్థూలదేహగతా ఏతే స్థూలాద్భిన్నస్య మే నహి ॥ ౨౨ ॥
 క్షుత్పిపాసాన్యబాధిర్యకామక్రోధాదయోఽఖిలాః ।
 లిజ్గదేహగతా ఏతే హ్యలిజ్గస్య న సన్తి హి ॥ ౨౩ ॥
 జడత్వప్రియమోదత్వధర్మాః కారణదేహగాః ।
 న సన్తి మమ నిత్యస్య నిర్వికారస్వరూపిణః ॥ ౨౪ ॥
 ఉలూకస్య యథా భానురన్ధకారః ప్రతీయతే ।
 స్వప్రకాశే పరానన్దే తమో మూఢస్య జాయతే ॥ ౨౫ ॥
 చక్షుర్దృష్టినిరోధేఽభ్యైః సూర్యో నాస్తితి మన్యతే ।
 తథాఽజ్ఞానావృతో దేహీ బ్రహ్మ నాస్తితి మన్యతే ॥ ౨౬ ॥
 యథామృతం విషాద్భిన్నం విషదోఽపైర్న లిప్యతే ।

న స్పృశామి జడాద్భిన్నో జడదోషాన్ప్రకాశతః ॥ ౨౭॥

స్వల్పాపి దీపకణికా బహులం నాశయేత్తమః ।
స్వల్పో౭పి బోధో నిబిడే బహులం నాశయేత్తమః ॥ ౨౮॥

కాలత్రయే యథా సర్వో రజ్జౌ నాస్తి తథా మయి ।
అహంకారాదిదేహాంతం జగన్నాస్త్యహమద్వయః ॥ ౨౯॥

చిద్రూపత్వాన్న మే జాడ్యం సత్యత్వాన్నాన్యతం మమ ।
ఆనందత్వాన్న మే దుఃఖమజ్ఞానాద్భాతి సత్యవత్ ॥ ౩౦॥

ఆత్మప్రబోధోపనిషదం ముహూర్తముపాసిత్యా న స పునరావర్తతే న
స పునరావర్తత ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఓం వాజ్మే మనసీతి శాన్తిః ॥

ఇతి ఆత్మబోధోపనిషత్సమాప్తా ॥

Encoded by Sunder Hattangadi

—
Atmabodha Upanishad

pdf was typeset on August 13, 2022

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

